

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ І НАУКОВО-ПРАКТИЧНІ ЗАСАДИ ІННОВАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ

монографія

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

**КАФЕДРА ОРГАНІЗАЦІЇ ТА УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНИМИ СИСТЕМАМИ**

**ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ І
НАУКОВО-ПРАКТИЧНІ ЗАСАДИ
ІННОВАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ**

Монографія

Мелітополь
Видавничий будинок
Мелітопольської міської друкарні
2016

УДК 631.162+65.011.47
ББК 65.052.5.32

Друкується за рішенням вченої ради Таврійського державного агротехнологічного
університету (протокол № 8 від 26.04.2016 року)

Рецензенти:

Антонюк В.П. доктор економічних наук, професор, головний науковий співробітник
Інституту економіки промисловості НАН України

Гудзинський О.Д. доктор економічних наук, професор кафедри менеджменту імені
Й.С. Завадського НУБіП України

Єрмаков О.Ю. доктор економічних наук, професор, зав. кафедри економіки підприємства
НУБіП України

**Теоретико-методологічні і науково-практичні засади інноваційного
забезпечення розвитку економіки.** Монографія / за редакцією Л.В. Синяєвої,
С.А.Нестеренко. – Мелітополь: Видавничий будинок Мелітопольської міської
друкарні, 2016. – 427 с.

ISBN 978-966-197-431-8

Наукові дослідження, викладені в монографії є результатами творчої праці
викладачів, аспірантів, магістрантів, студентів кафедри організації та управління
соціально-економічними системами за науковим напрямком кафедри.

У монографії розглянуто теоретичні, методологічні та практичні засади
інноваційного забезпечення розвитку економіки України.

Монографія спрямована на підвищення наукового та професійного рівня,
розрахована на науковців, викладачів вищих навчальних закладів освіти, аспірантів,
магістрантів, студентів, підприємців.

Авторський колектив кафедри організації та управління соціально-економічними
системами

УДК 631.162+65.011.47
ББК 65.052.5.32

ISBN 978-966-197-431-8

© Колектив авторів, 2016
© Таврійський державний агротехнологічний університет, 2016

ЗМІСТ

	Стор.
Вступ	7
Агєєва І.В. Теоретичні підходи до визначення сутності організаційної культури як об'єкта теорії організації	8
Антонюк В.П. Рекреаційно-туристична сфера України як чинник людського розвитку	11
Бакіна Т.В., Завалевська В.О. Формування та реалізація людського капіталу як чинник сталого розвитку економіки України	18
Баханова М.В. Формування ефективного комплексу маркетингових комунікацій банку на основі комунікаційних моделей	22
Баханова М.В. Розробка механізму ефективних маркетингових комунікацій на основі сегментації ринку банківських продуктів	27
Бочарова Н.О. Земля як стратегічний аспект розвитку агробізнесу в Україні	33
Бочарова Н.О. Концептуальні засади відтворення людських ресурсів аграрного сектору в умовах ринкової трансформації	36
Бочарова Н. О. Теоретико-методичні та практичні аспекти функціонування сучасного ринку праці в Україні	39
Бочарова Н.О. Соціально-економічна сутність зайнятості сільського населення	42
Бочарова Н. О. Проблеми сільської зайнятості в умовах соціально орієнтованої економіки	44
Бочарова Н. О. Теоретико-методичні основи перспективної оцінки трудового потенціалу підприємств	46
Бочарова Н. О. Економічний зміст індексу людського розвитку як апіорної складової понятійного апарату політики доходів	49
Бочарова Н.О., Куц Я.Ю Теоретичні аспекти і понятійний апарат системи економічного стимулювання	52
Бочарова Н. О., Сердитенко Р.В., Шостак С.Г. Огляд діючих систем оплати праці за умов становлення ринкової соціально-орієнтованої економіки	54
Бочарова Н. О. Новітні підходи до організації оплати праці в суспільному секторі аграрної економіки	56
Bocharova N.A., Perederii V.A The updating of mechanism of economic promotion as a personnel management key factor in the concept of incentive payment for labour reforming	59
Ісакова О.І. Теорія та методологія прогностичних досліджень соціальних процесів	63
Кальченко С.В. Методологічні засади оцінки соціально-економічної ефективності особистих селянських господарств	67
Кальченко С.В. Концептуальні засади формування системи кадрового забезпечення розвитку малого аграрного бізнесу	74
Кальченко С.В. Соціально-економічні засади підвищення конкурентоспроможності особистих селянських господарств	77
Кальченко С.В. Концептуальні засади організації мотивації працівників у сфері зовнішньоекономічної діяльності відповідно до умов соціально відповідального ведення бізнесу	94
Карпенко Н.В. Економічні школи про природу доходів населення та їх регулювання	97
Карпенко Н.В. Аналіз рівня заробітної плати та доходів населення України: регіональний аспект	106
Карпенко Н.В. Доходи населення в контексті соціальної безпеки	109
Карпенко Н.В. Регіональні тенденції рівня та динаміки доходів населення	111
Карпенко Н.В. Досвід регулювання доходів населення у країнах з розвинутою економікою	122

<i>Карпенко Н.В.</i> Теоретико-методологічні аспекти державного регулювання доходів населення	127
<i>Кравець О.В., Лобанов М.І.</i> Економічна оцінка ефективності проектного менеджменту	132
<i>Назарова О.П.</i> , Условие существования системы «производитель» - «рынок»	135
<i>Назарова О.П., Ворожяньська О.В.</i> Планування і контроль інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств Запорізької області	139
<i>Назарова О.П.</i> Теоретико-методичні основи ризику менеджмента в управлінських рішеннях	144
<i>Назарова О.П., Лобанов М.І.</i> Проектний менеджмент та перспективи агропромислової інтеграції підприємств промислового садівництва	148
<i>Нестеренко С.А., Ворожяньська О.В.</i> Інформаційне забезпечення як складова функція менеджменту	151
<i>Нестеренко С.А., Ворожяньська О.В.</i> Инновационный менеджмент экономической системы управления агропромышленного производства	154
<i>Nesterenko S. A.</i> Istota ekonomiczna kategorii „dochód” i „zysk”	159
<i>Nesterenko S. A.</i> Ocena efektywności systemu wewnętrznych produkcyjnych stosunków ekonomicznych na przedsiębiorstwie	162
<i>Нестеренко С.А.</i> Инновация как один из механизмов управления эффективной деятельностью предприятия	165
<i>Нестеренко С.А., Дурисва Л.А.</i> Роль малого бізнесу в системі соціально-економічних відносин сучасного суспільства	168
<i>Нестеренко С.А.</i> Формування результативної системи управління конкурентоспроможністю підприємств	171
<i>Нестеренко С.А.</i> Формирование интеллектуальных ресурсов как одна из составляющих экономики	175
<i>Нестеренко С.А.</i> Економічна ефективність інвестиційного процесу переробних підприємств	178
<i>Нестеренко С.А.</i> Формування інноваційного кластера як один з механізмів підвищення конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств	181
<i>Нестеренко С.А.</i> Управління конкурентоспроможністю господарюючих суб'єктів в аграрній сфері економіки	185
<i>Нестеренко С.А.</i> Особливості функціонування конкуренції в аграрній сфері	191
<i>Нестеренко С.А.</i> Проблеми розвитку економічної системи управління агропромисловим виробництвом	193
<i>Нестеренко С.А., Радутна О.В.</i> Обґрунтування необхідності управління конкурентоспроможністю сільськогосподарських підприємств	197
<i>Нестеренко С.А., Сурженко Н.В.</i> Формування конкурентних переваг розвитку сільськогосподарських підприємств	201
<i>Нестеренко С.А.</i> Факторы влияющие на маркетинговую стратегию	203
<i>Нестеренко С.А.</i> Основні важелі формування інтеграційних відносин	205
<i>Нестеренко С.А.</i> Державне регулювання продовольчого ринку	207
<i>Нестеренко С.А.</i> Кластер як нова форма організації і розвитку конкурентоспроможності підприємств	211
<i>Нестеренко С.А.</i> Кластери як одна з форм управління конкурентоспроможністю підприємств	215
<i>Нестеренко С.А.</i> Управління конкурентоспроможністю підприємств як 19	
<i>Педченко Г.П.</i> Статистичний аналіз впливу на попит на освітні послуги аграрних ВНЗ	225
<i>Плотніченко С.Р.</i> Етика менеджера в діловому спілкуванні	229
<i>Плотніченко С.Р., Агєсєва І.В.</i> Організація ділових переговорів у бізнесі	231
<i>Плотніченко С.Р.</i> Роль оплати праці в системі соціально-економічних відносин	233

<i>Плотніченко С.Р.</i> Операційний менеджмент в системі управління підприємством	236
<i>Плотніченко С.Р.</i> Етика в сучасному менеджменті	238
<i>Речка К.М.</i> Інноваційні аспекти розвитку аграрних підприємств	241
<i>Розуменко С. М.</i> Потенціал підприємства як економічна категорія	244
<i>Розуменко С. М.</i> Особливості державного управління та регулювання розвитку вітроенергетики України	247
<i>Розуменко С. М.</i> Поняття місцевого самоврядування та його роль у державному управлінні	250
<i>Семененко В.А.</i> Становлення наукової концепції інноваційного менеджменту	253
<i>Семененко В.</i> Дослідження особливостей організаційних інновацій	255
<i>Синяєва Л.В.</i> Практичні наслідки реалізації механізмів регулювання заробітної плати в промислово розвинутих державах з ринковою економікою	259
<i>Синяєва Л.В.</i> Напрями збільшення витрат на оплату праці в умовах економічної кризи	273
<i>Синяєва Л.В., Паромова Т.А. Луценко Н.В.</i> Вимоги до сучасного методичного забезпечення підвищення якості знань спеціалістів	280
<i>Синяєва Л.В.</i> Нормування праці як основа її мотивації	284
<i>Синяєва Л.В.</i> Соціально-економічна роль заробітної плати в перехідний період	286
<i>Синяєва Л.В.</i> Методика составлення моделей типовых элементов трудового процесса на основе микроэлементного анализа	289
<i>Синяєва Л.В.</i> Исторический аспект изменения содержания труда под воздействием научно-технического прогресса	293
<i>Синяєва Л.В.</i> Оплата праці в механізмі регулювання зайнятості	297
<i>Синяєва Л.В.</i> Соціально-економічна роль заробітної плати в перехідний період	299
<i>Синяєва Л.В.</i> Вплив державного регулювання заробітної плати на життя суспільства і людини	302
<i>Синяєва Л. В., Газарінова В. Ф., Баханова М. В.</i> Державне регулювання номінальної і реальної заробітної плати в Україні з метою підвищення конкурентоспроможності національної економіки	306
<i>Синяєва Л.В.</i> Концептуальні основи формування та регулювання витрат на оплату праці на макро- та мікрорівнях	309
<i>Синяєва Л.В.</i> Порівняльний аналіз динаміки реальної та номінальної заробітної плати в Україні	314
<i>Синяєва Л.В.</i> Стимулювання праці як багатокомпонентний фактор ефективної діяльності працівників	319
<i>Синяєва Л.В.</i> Определение стоимости единицы рабочей силы	321
<i>Синяєва Л.В.</i> Сучасні проблеми мотивації персонала	324
<i>Синяєва Л.В., Ярчук А.В.</i> Роль сучасного суспільства в управлінні продуктивністю праці	327
<i>Синяєва Л.В.</i> Удосконалення правової бази нормування праці в Україні	333
<i>Синяєва Л.В.</i> Аналіз соціального і матеріального стану працівників сільськогосподарських підприємств різних форм власності	340
<i>Синяєва Л.В.</i> Модель життєвого циклу споживання і заощадження	342
<i>Синяєва Л.В.,</i> Соціально-психологічні особливості людських ресурсів в Україні	344
<i>Синяєва Л.В.</i> Проблеми розбалансованості реальних доходів населення в регіональному розрізі та за видами економічної діяльності	347
<i>Синяєва Л.В.</i> Проблемы мотивации работников высших учебных заведений в современных условиях	350
<i>Синяєва Л.В., Терещенко М.А.</i> Підвищення продуктивності праці в сільськогосподарських підприємствах України	353
<i>Синяєва Л.В.</i> Производительность труда как основной макроэкономический показатель развития экономики	356

<i>Синяєва Л. В., Ярчук А. В.</i> Продуктивність праці як фактор впливу на конкурентоспроможність економіки України	361
<i>Синяєва Л. В.</i> Стимулювання праці як багатокomпонентний фактор ефективної діяльності працівників	365
<i>Синяєва Л. В.</i> Модель життєвого циклу споживання і заощадження	367
<i>Синяєва Л. В.</i> Динаміка розміру витрат на оплату праці на національному та галузевому рівнях економіки України	369
<i>Синяєва Л. В.</i> Регулювання зароботної плати в зарубіжних країнах	375
<i>Синяєва Л. В.</i> , Визначення соціально-економічної ролі заробітної плати на сучасному етапі розвитку економіки	380
<i>Синяєва Л. В., Ярчук А. В.</i> Розробка програми стратегічного менеджменту на підприємстві	383
<i>Синяєва Л. В., Бочарова Н. О.</i> Мотивація як функція адміністративного менеджменту та складова локальної системи управління персоналом	389
<i>Siniayeva L.V., Bocharova N.A., Perederil V.A.</i> The updating of mechanism of economic promotion as a personnel management key factor in the concept of incentive payment for labour reforming	392
<i>Сурженко Н. В.</i> Обґрунтування сучасних аспектів стратегічного планування підприємств	396
<i>Сурженко Н. В.</i> Методологічні аспекти процесу планування на підприємствах АПК	398
<i>Шведюк В. А., Кибенко В. А.</i> Экономико-математические методы и модели измерения производительности труда, факторы и резервы роста	401
<i>Щебликіна І. О., Щебликіна З. В., Харченко Д.</i> Управління комунікаційними процесами сучасних підприємств	405
<i>Щебликіна І. О., Щебликіна З. В., Тарасова О.</i> Ефективне управління логістичними процесами як запорука підвищення конкурентоздатності сучасних підприємств	409
<i>Ярчук А. В.</i> Мотивация труда и её использование в практике управления	412
<i>Ярчук А. В.</i> Створення системи мотивації на підприємстві	415
<i>Ярчук А. В., Синяєва Л. В.</i> Якість життя населення: поняття й показники	418
<i>Ярчук А. В.</i> Производительность труда как показатель эффективности производственной деятельности	420
<i>Ярчук А. В.</i> Рівень і якість життя населення України та методи їх оцінки	425

ВСТУП

В теперішній час, на етапі економічного зростання України, регулювання інвестиційного і інноваційного процесів з боку держави набувають особливого значення. Оздоровлення економіки України потребує інвестування значного капіталу у пріоритетні галузі виробництва. Фінансування інвестиційних проектів звичайно триває кілька років, а прибуток інвестиції почнуть приносити лише після введення об'єктів в дію.

На початку 90-х років інвестиції спрямовувались на підтримку ледь жевріючих виробництв, обігові кошти яких були спожиті, а витрачені інвестиційні ресурси не дали навіть припинення спаду виробництва. Помилки у виборі напрямків інвестування у спрямуванні коштів в малоефективні, недостатньо обгрунтовані проекти призвели до припинення інвестиційних процесів і, як наслідок, до і скорочення виробництва.

В останні роки трансформаційні процеси в економіці України набули певного динамізму на макроекономічному рівні. Болісні, але конче необхідні реформи, що спрямовуються на монетарну стабілізацію економіки шляхом скорочення дефіциту бюджету та придушення інфляції фінансово-кредитними регулятивними методами, це тільки фундамент подальших ринкових перетворень. Тисячі підприємств неспроможні працювати в ринкових умовах через невірно прийняті свого часу інвестиційні рішення. На їх підтримку відволікаються значні бюджетні кошти, які могли б бути спрямовані на фінансування соціальної сфери. Структурно-інноваційна перебудова економіки потребує створення сприятливого інвестиційного клімату, інноваційного забезпечення розвитку економіки.

Економічні принципи управління підприємством набувають особливої актуальності за умов посилення інтенсивності конкуренції у зовнішньому середовищі. На зміну адміністративно-директивному управлінню в українських компаніях прийшов новий механізм прийняття управлінських рішень, побудований на принципах і методах фінансово-економічного підгрунтя.

Становлення інноваційного забезпечення розвитку економіки в Україні, а також процеси інтеграції країни у світовий економічний простір співпали у часі з швидкими радикальними змінами у змісті та формах ринкової конкуренції. Довгострокове економічне зростання підприємства в сучасних ринкових умовах господарювання потребує нового образу мислення щодо стратегічного управління: сучасні керівники повинні створювати та розвивати конкурентні переваги бізнесу на основі портфеля унікальних організаційних компетенцій. Саме це є основною тезою ресурсної концепції яка останнім часом домінує в теорії інноваційного забезпечення розвитку економіки. Однак, зростання ринкової вартості бізнесу залежить не тільки від ефективної акумуляції стратегічних ресурсів, а й від здатності матеріальних та фінансових ресурсів генерувати грошові потоки. Викладені у монографії проблеми зорієнтовані також і на розкриття творчого потенціалу особистості і дозволяють використовувати його практично у будь-якій сфері підприємницької діяльності.

Представлена монографія належить до видань, які охоплюють позитивний вітчизняний досвід з управління підприємствами різних форм власності та передові зарубіжні напрацювання у сфері інноваційного забезпечення розвитку економіки, висвітлено широке коло питань з найважливіших напрямів діяльності підприємства. Монографія містить теоретичні підходи до визначення сутності організаційної культури як об'єкта теорії організації, концептуальні засади підвищення конкурентоспроможності особистих селянських господарств, теоретико-методологічні аспекти державного регулювання доходів населення, перспективи агропромислової інтеграції підприємств промислового садівництва, становлення наукової концепції інноваційного менеджменту.

Для спеціалістів, наукових робітників, викладачів, аспірантів і студентів економічних спеціальностей, а також для всіх, хто цікавиться проблемами інноваційного забезпечення розвитку економіки.